

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**BİRİNCİ BÖLÜM
KARAR****BİLAL ÇETİNER BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2019/42199
Karar Tarihi : 14/10/2020

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Burhan ÜSTÜN
Hicabi DURSUN
Selahaddin MENTEŞ
Raportör : Hikmet Murat AKKAYA
Başvurucu : Bilal ÇETİNER
Vekili : Av. Cihad ALTUN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 13/12/2019 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) 71. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca başvurunun içtihadın olduğu alana ilişkin olduğu değerlendirilerek Bakanlık cevabı beklenmeden incelenmesine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucu hakkında Batman Cumhuriyet Başsavcılığınca 19/6/2000 tarihinde iddianame düzenlenerek 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı mülga Türk Ceza Kanunu'nun 492. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında cezalandırılması istenmiştir. Suç tarihinin 22/11/1999 olduğu anlaşılmaktadır.

9. İddianame sonrasında yaklaşık altı yıl boyunca dosyada yargılamaya devam edilmediği ve herhangi bir işlem yapılmadığı başvuru vekili tarafından belirtilmiştir. Batman 1. Asliye Ceza Mahkemesi 25/12/2006 tarihinde Batman Emniyet Müdürlüğünden adres araştırması yapmasını istemiştir.

10. Başvurucunun bir suç kapsamında Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda (Ceza İnfaz Kurumu) hükümlü olarak tutulduğunun anlaşılması üzerine 1/3/2007 tarihinde yapılan duruşmada başvurunun savunmasının alınması için talimat yazılmasına karar verilmiştir.

11. Bir sonraki duruşmada, başvurunun yokluğunda Batman 1. Asliye Ceza Mahkemesinin 24/5/2007 tarihli ve E.2000/1602, K.2007/277 sayılı kararıyla davanın zamanaşımı nedeniyle düşmesine karar verilmiştir.

12. Başvurucu, Ceza İnfaz Kurumu aracılığıyla 12/2/2018 tarihli dilekçesi ile dosyanın akıbetini sormuştur. Aynı gün yerel mahkeme tarafından gönderilen cevap yazısı ile gerekçeli kararın başvurucuya tebliğ edilmesi istenmiştir.

13. Gerekçeli karar, başvurucuya Ceza İnfaz Kurumu aracılığıyla 13/2/2018 tarihinde tebliğ edilmiştir.

14. Başvurucunun 15/3/2019 tarihinde Ceza İnfaz Kurumundan tahliye olduğu anlaşılmıştır.

15. Başvurucu; gerekçeli kararın yazılmasından 12 yıl sonra 14/11/2019 tebligat yapıldığını, karardan bu şekilde haberdar olduğunu belirterek 16/12/2019 tarihinde bireysel başvuru yapmıştır. Ayrıca kararın okuma yazma bilmeyen eşine tebliğ edilmesi nedeniyle başvuru süresi konusunda da mazerette bulunmuştur.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

16. Mahkemenin 14/10/2020 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Adli Yardım Talebi Yönünden

17. Başvurucu, bireysel başvuru harç ve giderlerini ödeyemeyecek durumda olduğunu belirterek ve bu kapsamda fakirlik belgesini sunarak adli yardım talebinde bulunmuştur.

18. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Şerif Ay* (B. No: 2012/1181, 17/9/2013) kararında belirtilen ilkeler dikkate alınarak geçimini önemli ölçüde güçleştirmeksizin yargılama giderlerini ödeme gücünden yoksun olduğu anlaşılan başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olmayan adli yardım talebinin kabulüne karar verilmesi gerekir.

B. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiği İddiası Yönünden

19. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 51. maddesi ile İçtüzük'ün 83. maddesi gereği başvurunun istismar edici, yanıltıcı ve benzeri nitelikteki davranışlarıyla bireysel başvuru hakkını açıkça

kötüye kullandığının tespit edilmesi hâlinde başvuru reddedilir ve ilgilinin yargılama giderleri dışında 2.000 TL'den fazla olmamak üzere disiplin para cezasıyla cezalandırılmasına karar verilir.

20. Anılan düzenlemelerde genel olarak bir hakkın öngörüldüğü amaç dışında ve başkalarını zarara sokacak şekilde kullanılmasının hukuk düzenince himaye edilmeyeceğini ifade eden hakkın kötüye kullanılmasının bireysel başvuru alanında özel olarak ele alındığı açıkça görülmektedir. Bu bağlamda bireysel başvuru usulünün amacına açıkça aykırı olan ve Anayasa Mahkemesinin başvuruyu gereği gibi değerlendirmesini engelleyen davranışların başvuru hakkının kötüye kullanılması olarak değerlendirilmesi mümkündür (S.Ö., B. No: 2013/7087, 18/9/2014, § 28; *Mehmet Güven Ulusoy* [GK], B. No: 2013/1013, 2/7/2015, § 31).

21. Bu kapsamda özellikle mahkemeyi yanıltmak amacıyla gerçek olmayan maddi vakalara dayanılması veya bu nitelikte bilgi ve belge sunulması, başvurunun değerlendirilmesi noktasında esaslı olan bir unsur hakkında bilgi verilmemesi, başvurunun değerlendirilmesi sürecinde vuku bulan ve söz konusu değerlendirmeyi etkileyecek nitelikte yeni ve önemli gelişmeler hakkında mahkemenin bilgilendirilmemesi suretiyle başvuru hakkında doğru bir kanaat oluşturulmasının engellenmesi, medeni ve meşru eleştiri sınırları saklı kalmak kaydıyla bireysel başvuru amacıyla bağdaşmayacak surette hakaret, tehdit veya tahrik edici bir üslup kullanılması ile söz konusu başvuru yolu kapsamında ihlalin tespiti ile ihlal ve sonuçlarının ortadan kaldırılması amacıyla bağdaşmayacak surette içeriksiz bir başvuruda bulunulması durumunda başvuru hakkının kötüye kullanıldığı kabul edilebilecektir (S.Ö., § 29; *Mehmet Güven Ulusoy* § 32; *Osman Sandıkçı*, B. No: 2013/6297, 10/3/2016; *Selman Kapan ve diğeri*, B. No: 2013/7302, 20/4/2016, § 50).

22. Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden yapılan inceleme sonucunda somut başvuru açısından gerekçeli kararın 14/11/2019 tarihinde tebliğ edilmesi ile nihai karardan haberdar olduğu iddiasının gerçeği yansıtmadığı anlaşılmıştır. Nitekim başvurucağının Ceza İnfaz Kurumundayken talebi üzerine gerekçeli kararın tebliğ edilmesine ilişkin müzekkere yazıldığı, bu şekilde nihai karardan en geç 13/2/2018 tarihinde haberdar olduğu mevcut bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

23. Açıklanan gerekçelerle başvurucağının tarafından ileri sürülen iddianın yanıltıcı beyan niteliğinde olduğu, başvuru formu ve ekleri incelendiğinde başvurunun kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin başvuru hakkının kötüye kullanımı nedeniyle reddedilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

24. Başvuru hakkının kötüye kullanılması nedeniyle 6216 sayılı Kanun'un 51. maddesi ve İçtüzük'ün 83. maddesi uyarınca takdiren 500 TL disiplin para cezasına hükmedilmesine, başvuru hakkının kötüye kullanılması nedeniyle başvuru reddedildiğinden adli yardım kapsamında tahsil edilmeyen 364,60 TL başvuru harcının başvurucağının tahsiline karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurunun *başvuru hakkının kötüye kullanılması* nedeniyle REDDİNE,

B. 6216 sayılı Kanun'un 51. maddesi uyarınca başvurucağının 500 TL disiplin para cezası ile CEZALANDIRILMASINA,

C. Adli yardım talebinin kabulü ile geçici olarak muaf tutulan 364,60 TL. harçtan ibaret yargılama giderinin 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 339. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca başvuru, başvuru hakkının kötüye kullanılması nedeniyle reddedildiğinden başvurucudan TAHSİLİNE 14/10/2020 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Selahaddin MENTEŞ